Probleme de istorie a Moldovei în lucrarea lui Andrei Lâzlov *Istoria Sciției* (1692)

Ion EREMIA

Lucrarea cărturarului rus, apreciat ca istoric şi traducător, din a doua jumătate a secolului al XVII-lea Andrei Lâzlov, *Istoria Sciţiei* (1692), conţine unele date şi despre Ţara Moldovei, luate din cronicile poloneze anterioare.

Conceptul autorului despre popoare nu este destul de limpede. La popoarele de origine slavă el le atribuia pe cele „ruseşti, moscovite, poloneze, cehe, bulgare, sârbe, bosniace, croate, rasce, dalmatine, moldoveneşti şi altele", care, în mod natural, sublinia el, utilizează limba slavonă.

Cercetătorii operei lui subliniază că A. Lâzlov îl urmează pe istoricul A. Gwagnin şi îi numeşte pe ruşi „moscova", pe ucraineni şi bieloruşi – ruşi, pe moldoveni şi români – volohi, iar sub termenul tătarii se subînţeleg toate popoarele nomade din Europa de Est.

A. Lâzlov prezintă informaţii despre migratorii târzii. Cu referire la Maciej Stryjkowski (1547-1593) scrie despre cumani că locuiau la hotarele ţărilor ruseşti, volohe, poloneze, trăiau pe contul muncii străine şi a jafului. Referitor la limba acestora scrie că era amestecată cu limba rusă, volohă şi poloneză.

Relatând despre *Sciţia* după M. Kromer (1512-1589), el vorbeşte de *Sciţia europeană*, în care locuim noi, adică moscova, ruşii, volohii şi tătarii europeni.

Referindu-se la tătari, Andrei Lâzlov scrie că aceştia locuiesc chiar până la râul Nistru, lângă Belgorod şi Oceacov, pe care le apreciază drept oraşe volohe.